

dixerat ipse dñs: Ego ueni, ut non uidentes uideant, & uidentes cæci fiant. Cæci enim facti sunt pharisæi doctores, illuminati sunt populi legem nescientes, & in autorem legis credentes. Nicodemus tamen unus ex pharisæis, qui ad dñm nocte uenerat, & ipse quidē non credulus, sed timidus (Nā ideo & nocte uenerat ad lucē, quia illuminari uolebat, & sciri timebat) respondit iudæis: Hunquid ler uestra iudicat hominem, nisi audierit ab ipso prius, & cognouerit quid faciat? Volebant enim illi perueri ante esse damnatores, quā cognitores. Sciebat enim Nicodemus, uel potius credebat, quia si tantūmodo eum patienter uellent audire, forte similes fierent illis, qui missi sunt tenere eum, & maluerunt credere illi, quā tenere illum. Responderunt ex præiudicio cordis sui: Hunquid et tu Galilæus es? Id est, quasi à Galilæo seductus. Dominus enim Galilæus dicebat: ur, quoniam de Nazareth ciuitate erant patres eius, secundum Mariam dixi parentes, nō secundum uirile semen. Non enim quæsiuit in terra nisi matrem, quia iam habebat desuper patrē. Nam utraq; eius natiuitas mirabilis fuit: diuina, sine matre: humana, sine homine patre, Inquiūt ergo illi qñ legis doctores ad Nicodemum: Scrutare & uide quia propheta a Galilæa nō surgit. Sed domini prophetarum, secundum ordinem prophetarum inde surrexit. Et reuersi sunt (inquit euangelista) vnusquisque in domum suam.

FERIA SEXTA

post Iudica, Iohan. XI.

In illo tempore Collegerunt pontifices & pharisæi cōcilium aduersus Iesum, et dicebāt: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Et reliqua.

NEc tamē dicebāt, credamus in eum. Plus enim perditii homines cogitabant, quō nocerēt & perderent, q̄ quō sibi consulere ne perirent: & tñ t̄mebāt, & quasi consulebāt. **Dicebant em̄: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit: dimittimus eum sic, om̄es credēt in eum. Et uenient Romani, & tollēt nostrum locū & gētem.**] Temporalia perdere noluerunt, etiā uiram æternā nō cognouerūt, ac sic utrunq; amiserunt. **Nā & Romani, ppter dñi passionē & glorificationē tulerunt ab eis locū & gentē, & pugnādo & transferēdo, Et illud eos sequitur, qd̄ alibi dictū est: Filij aut̄ regni ibūt in tenebras.** **Hoc aut̄ timuerūt, ne si oēs in Chr̄m crederēt, nemo remaneret, q̄ aduersus Romanos ciuitatem dei templūq; turaret: qm̄ cōtra ipsum templū, & contra suas p̄nas leges doctrinā Chr̄i esse sentiebāt.** **Unus aut̄ ex ipsia Caiphas noie, cū esset pōtifex anni illius, dixit eis: Vos nescitis quicq̄, nec cogitatis q̄a exedit uobis, ut unus moriat̄ homo pro populo, & nō tota gens pereat. Hoc aut̄ à semetip̄o nō dixit, sed cum esset pōtifex anni illius, p̄phetauit.**] **Hic docuit etiā per hoies malos, p̄phetiæ sp̄m̄ futura p̄dicere, qd̄ tñ euāgelista diuino attribuit sacramēto, q̄a pōtifex fuit. i. summus sacerdos. Potest aut̄ uos mouere, quō dicat̄ pōtifex anni illius, cū dñs statuerit unū summū sacerdotē, cui mortuo unus succederet. Sed intelligendum, qd̄ per ambitiones & cōtentiones inter ludḡos**

Matth. 8.

postea constitutum est, ut plures essent, q̄ per annos singulos suis vicibus ministrarēt. **Nā** de Zacharia hoc dicitur: **Factū** est aut̄, ut cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suæ ante deū, secundū cōstitutionem sacerdotij, sorte exijt ut incensum poneret, ingressus in tēplum dñi, &c. **Hinc** apparet plures eos fuisse, & uices suas habuisse. **Nam** incensum nō licebat ponere, nisi summo sacerdoti, & sorte etiam unū annū plures administrabāt, quibus alio anno alij succedebāt, ex quibus sorte exiebat, qui incensum poneret. **Quid** est ergo q̄d̄ p̄phetavit **Caiphas**, q̄a le us moriturus erat pro gente, et non tm̄ pro gente, sed ut filios dei, qui erant dispersi, congregaret in unum? **Hoc** euangelista addidit. **Nam** **Caiphas** de sola **Iudæorū** gente p̄phetavit, in qua erant oues, de quibus ait ipse dñs: **Nō** sum missus nisi ad oues quæ perierunt domus Israel. **Sed** nouerat euangelista alias oues, quæ non erant de hoc ouili, quas oportebat adduci, ut essent unum ouile & unus pastor. **Hæc** autem secundū prædestinationem dicta sunt, quia neq̄ oues eius, nec filij dei adhuc erant, quia nondum crediderant. **Ab illo ergo die cogitauerūt vt interficerent eum.** **Iesus** autem iam non in palam ambulabat apud **Iudæos**, sed abiijt in regionem iuxta desertū, in cuius tatem quæ dicitur **Ephraim**, & ibi morabatur cū discipulis suis. **¶** **Nō** quia potētia eius defecerat, in qua utiq̄ si uellet, & palā cū **Iudæis** conuersaret, & nihil ei facerent: sed in hoīs infirmitate uiuendi exemplū discipulis demonstrabat, in quo apparet non esse peccatum, si fideles eius qui sunt membra eius, oculis persequentium sese subtraherent, & furorem sceleratorū latendo potius deuiarent, q̄ se ostendendo magis accenderent.

Luce. 1

572 **SABBATO POST****Iudica in uigilijs palmarum. Iohannis VI.**

In illo tempore Dixit Iesus turbis Iudaeorum: Amen amen dico uobis, nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis uitam in uobis. Et reliqua.

Quomodo quidem detur, & quisnam modus sit manducandi istum panem, ignoratis. Verum tamen [nisi manducaueritis carnem filij hominis, & eius sanguinem biberitis, non habebitis uitam in uobis.] Hæc non utiq; cadaueribus, sed uiuentibus loquebatur. Vnde ne istam uitam intelligentes de hac religarent, secutus adiunxit: **Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, habet uitam æternam.** Hanc ergo, non habet, qui istum panem noui manducat, nec istum sanguinem bibit. Næ temporalem uitam sine illo utcuq; homines in hoc seculo, qui non sunt per fidem in corpore eius, habere possunt: æternam autem nunquam, quæ sanctis promittitur. Ne autem putaret, sic in isto cibo & potu (quæ carnaliter sumunt, & non spiritualiter intelligunt in fide) promitti uitam æternam, ut qui eam iurerent, iam nec corpore morerentur, huic cogitationi est dignatus occurrere. Nam cum dixisset, [qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet uitam æternam,] continuo subiecit, & dixit: **Ego resuscitabo eum in nouissimo die.** Ut scilicet habeat interim secundum spiritum uitam æternam in requie, quæ sanctorum spiritus suscipit: quod autem ad corpus æt-